

Državni arhiv u Splitu

Glagoljaška 18

Split

Sumarni inventar arhivskog fonda

HR-DAST-149

Bratovštine u Splitu (1683.-1948.)

1. IDENTIFIKACIJA

1.1. Identifikacijska oznaka /signatura/	HR-DAST-149
Klasifikacijska oznaka	I.1.2.
1.2. Naslov	BRATOVŠTINE U SPLITU
1.3. Vrijeme nastanka gradiva	1683./1948.
1.4. Razina opisa	zbirni fond
1.5. Količina i nosač zapisa	kutija 74; knjiga 2; 8.25 d/m

2. KONTEKST

2.1. Naziv stvaratelja

Bratovština Anđela Čuvara

Bratovština Gospe od Špinuta

Bratovštine Gospe od Zdravlja i Svetog Jere

Bratovština Gospe od Zvonika

Bratovština Svetog Ante

Bratovština Svetog Križa

Bratovština Svetog Luke

Bratovština Svete Mande po ubogih

Bratovština Svetog Nikole

Bratovština Svetog Roka

Bratovština Svetog Sebastijana

Nepoznate bratovštine

2.2. Upravna povijest

Bratovštine ili bratstva (latinski: *confraternitates, fratiliae, scholae*) su dobrovoljna katolička udruženja vjernika laika usko povezana uz lokalnu crkvu, koju bratovština pomaže u vjerskom i društveno korisnom radu.

Svaka *bratovština* ima vlastiti statut - matrikulu, koju potvrđuje lokalni biskup, svog sveca zaštitnika, članove – *bratime i sestime* te nošnju.

Bratovštine spadaju među najstarija društveno-religiozna udruženja koja se pojavljuju u srednjovjekovnoj Europi. Preteče im nalazimo u sjeverozapadnoj Europi gdje od 8. stoljeća djeluju udruženja germanskog naziva „gilda“. Njihova

aktivnost bila je vezana uz kulturne svečanosti, tek od 10. i 11. stoljeća poprimaju potpuno kršćanski karakter. U naše krajeve bratovštine dolaze iz Italije gdje se snažnije razvijaju u 12. i 13. stoljeću što je sukladno vremenu osnutka najstarijih bratovština na našoj obali Jadrana. Vladari naše obale prema bratovštinama imali su oprečne stavove. Venecija je ne samo tolerirala već i podupirala njihovo osnivanje. Mletačkoj vladi odgovaralo je da puk uživa neku vrstu iluzije aktivnog političkog života, a da te težnje puka ne bi prerasle lokalni karakter donijeta je odredba iz 1441. godine po kojoj su sve skupštine morale biti prijavljene knezu. Da bi mletačka vlast pospješila nadzor zabranila je pisanje hrvatskog jezika, a od 18. stoljeća skupštinama je prisustvovao i knežev izaslanik. Najteže doba za bratovštine slijedilo je u doba francuske vlasti. Napoleonovim dekretom 1807. godine trebale su se sve ukinuti, a njihovi prihodi upotrijebiti u korisnije svrhe. Prvotna odluka ipak je ublažena pa su u Splitu opstale 34 bratovštine početkom 19. stoljeća. One koje su nastavile s djelovanjem stavljene su pod upravu biskupa i župnika, a njihova dobra i prihodi pod upravu prokuratora župnih crkava. Francuske reforme prihvatila je i Austrija koja je krajem 1813. godine povratila vlast nad dalmatinskom obalom, tako da se ukinute bratovštine nisu obnavljale.

Podijeliti ih možemo prema članstvu i svrsi na vjersko-strukovne, one koje su okupljale ljude istog zanimanja ili obrta, te vjerske, osnivane pri određenoj crkvi ili samostanu koje su uz društveni posjedovale i naglašen vjersko-dobrotvorni karakter. Primarni im je cilj bio pravno zaštititi i osigurati potporu članovima i njihovim obiteljima, ali i održavanje crkava i oltara. Primjerice bratovštine su svoje članove pomagale financijski u slučaju bolesti ili smrti unutar obitelji. Jamčile su pomoć pri ukopu ili osiguranju miraza.

Njihov naglašeni socijalni karakter s vremenom se znao širiti i na čitavu zajednicu pa su tako osnivali hospitale za bolesne, stare i nemoćne, te upravljali skloništima za siročad i siromašne. Splitska bratovština Sv. Duha upravljala je

hospitalom koji je sve do 17. stoljeća bio jedina ustanova za skrb starih i nemoćnih siromaha u gradu.¹

Svaka bratovština imala je svoj ustroj. Članom ili bratimom mogao je postati svaki građanin čije je primanje bratovština izglasala. Bio je obvezan platiti upisninu i godišnju članarinu koja se nazivala „luminarij“ ili „napoj“ te slijediti statut bratovštine tada nazivan „matrikulom“.

Matrikula je temeljni dokument svake bratovštine koji regulira organizaciju, vjerska i humanitarna načela samog udruženja, ali i specifična pravila koja je svaki od članova morao slijediti.

Bratimi su svake godine tajnim glasovanjem birali upravu čija je brojnost varirala od bratovštine do bratovštine. Uprava se sastojala od župana tj. predsjednika, sudaca, prokuratora i gaštalda. Župan je čelna osoba bratovštine koja je uživala veliki ugled među članovima, te je do zabrane mletačke vlade 1441. godine uživao autonomiju sazivajući vanredne i godišnje skupštine.² Sastavni dio upravljačkog tijela bratovštine tzv. „banke“ bili su sudci i prokurator dok su gaštaldi bili neka vrsta županovog pomoćnog osoblja.

Evidencija godišnjih prihoda i rashoda vodila se u knjigama nazivanim vaketama. Sam naziv dolazi od talijanske riječi *vachetta* što znači junica jer se u stara vremena koža spomenute životinje koristila za izradu navedenih knjiga. Prihodi su se zasnivali na luminarijima, lemozinama vjernika i godišnjim prilozima bratima. Rashodi su se uglavnom odnosili na plaćanje kapelana, pisara, poslužnika, grobara, popravke crkve, bratimskih kuća itd.

Osim matrikula i vaketa bratovštine su znale sačuvati i još jedan stari dokument, riječ je o „oputi“. Oputa je svojevrsan imenik u obliku pojasa koji sadrži

¹ Irena Benyovski-Tatjana Buklijaš, *Bratovština i hospital Sv. Duha u Splitu u srednjem i ranom novom vijeku*, Raukarov zbornik, Zagreb 2005., str. 625,626.

² Novak, Grga: *Povijest Splita. Knjiga 2. Split: Čakavski sabor, 1978.*, str. 375.

prezimana bratima, a koristio se kao vrsta upozorenja za one članove koji ne bi obavili propisanu dužnost.

Modernoj historiografiji bratovštine predstavljaju rijedak izvor u inače najslabije istraženo vrelo srednjovjekovne povijesti, a to je povijest tzv. malih ljudi u ovom slučaju pučana. Okupljajući većinu pučana, u manjim mjestima i gotovo cjelokupno stanovništvo, bratovštine su predstavljale društveni i politički faktor koji bio jedina prava protuteža plemstvu. Skupštine bratovština bile su prilika da pučani istaknu svoja prava i zahtjeve, a ponekad i dižu bune protiv plemstva.

2.3. Povijest arhivskog fonda

Državni arhiv u Splitu zaprimio je arhivsko gradivo nastalo djelatnošću različitih bratovština od više imatelja u nekoliko navrata. Preuzimanje je obavljeno većinom zahvaljujući darivanju, ali i otkupu i to 1959., 1961., 1969., 1970., 1978. i 2005. godine. Najveću količinu gradiva darovao je Frane Bakotić iz Splita.

2.4. Način preuzimanja

Gradivo je zaprimljeno u više navrata te je upisano u Knjigu primljenog arhivskog gradiva Državnog arhiva u Splitu (1952.-2003.) i to str. 31, br. spisa 40/ 1959.; str. 155, br. spisa 226 i 227/ 1961.; str. 161, br. spisa 235/ 1969.; str. 214, br. spisa 320/ 1978.. Zapisnik i primopredajni popis broj 142/1 postoji samo u slučaju 1961. godine.

Gradivo iz 2005. godine također je evidentirano, (Klasa: 612-06/05-03/191, Uredžbeni broj: 2181-109-05-1).

3. SADRŽAJ I USTROJ

3.1. Sadržaj

Gradivo svih stvaratelja je slično i tvore ga većinom vakete i razni upravni i financijski spisi, ali i opute te matrikule kod nekih. Necjelovitost gradiva ogleđa se u nedostatku vaketa za svaku godinu.

Spisi sadrže uglavnom popise članova te detalje o prihodima i rashodima bratovština. U manjem obujmu sadržani su i detalji sa skupština te inventari predmeta u posjedu spomenutih bratovština.

3.2. Odabiranje, izlučivanje i rokovi čuvanja

S obzirom na vrijednost i vrijeme nastanka gradiva, pri sređivanju nije bilo izlučivanja. Gradivo je određeno za trajno čuvanje.

3.3. Plan sređivanja

Nakon detaljne identifikacije utvrđeno je da je ovo gradivo nastalo djelatnošću više stvaratelja. To su bratovštine koje su djelovale pri crkvenim župama i svaka od njih, s obzirom na svoj ustroj, predstavljala je pravnu osobu. Stoga je cjelina ovog gradiva identificirana kao zbirni fond, a svaki je pojedini stvaratelj principom provenijencije identificiran kao jedan fond. Dobili smo tako strukturu zbirnog fonda koji sadrži 12 manjih fondova. Unutar svakog od njih gradivo je sređeno principom uspostave prvobitnog reda.

1. Bratovštine u Splitu

1.1. Bratovština Anđela Čuvara

1.2. Bratovština Gospe od Špinuta

1.3. Bratovštine Gospe od Zdravlja i Svetog Jere

1.4. Bratovština Gospe od Zvonika

1.5. Bratovština Svetog Ante

1.6. Bratovština Svetog Križa

1.7. Bratovština Svetog Luke

- 1.8. Bratovština Svete Mande po Ubogih
- 1.9. Bratovština Svetog Nikole
- 1.10. Bratovština Svetog Roka
- 1.11. Bratovština Svetog Sebastijana
- 1.12. Nepoznate bratovštine

4. UVJETI DOSTUPNOSTI KORIŠTENJA

4.1. Uvjeti dostupnosti

Gradivo je dostupno korisnicima sukladno *Zakonu o arhivskom gradivu i arhivima* (NN 61/18), *Pravilniku o korištenju arhivskog gradiva* (NN 67/99) i *Pravilniku o korištenju arhivskog gradiva i radu čitaonice Državnog arhiva u Splitu*.

4.2. Uvjeti objavljivanja i umnožavanja

Umnožavanje i objavljivanje je sukladno *Pravilniku o korištenju arhivskog gradiva i radu čitaonice Državnog arhiva u Splitu* i *Pravilniku o korištenju arhivskog gradiva* (NN 67/99).

4.3. Jezik i pismo

Jezik je hrvatski, talijanski i latinski. Pismo je latinica.

4.4. Tvarne značajke i tehnički uvjeti

Gradivo je pisano na papiru te u slučaju oputa na pergameni. Spisi su relativno dobro sačuvani.

5. DOPUNSKI IZVORI

5.1. Bibliografija

Irena Benyovski-Tatjana Buklijaš, *Bratovština i hospital Sv. Duha u Splitu u srednjem i ranom novom vijeku*, Raukarov zbornik, Zagreb 2005.

Novak, Grga: *Povijest Splita. Knjiga 1*. Split: Čakavski sabor, 1959.

Novak, Grga: *Povijest Splita. Knjiga 2*. Split: Čakavski sabor, 1961.

Danica Božić Bužančić, *Privatni i društveni život Splita u osamnaestom stoljeću*, Školska knjiga, Zagreb 1982.

A. Duplančić, *Splitske bratovštine uoči ukidanja 1811. godine*, in: *Dalmacija za francuske uprave (1806.-1813.)*, Split 2011, 81-105.

A. Belas, *Prva hrvatska škola u Splitu u crkvi Sv. Roka na Lučcu*, Jadranski dnevnik, Split, 1938.

6. KONTROLA OPISA

6.1. Pravila

Opća međunarodna norma za opis arhivskog gradiva ISAD(G), 2. izdanje, Zagreb, 2001.

6.2. Nadnevak izrade opisa

Studeni, 2019. godine

Opis izradio Luka Dino Vukman, arhivist pripravnik

OPIS FONDOVA

Identifikacijska oznaka/signatura **HR-DAST-149/1.**

Naslov	Bratovština Anđela Čuvara
Vrijeme nastanka	(1760.-1901.)
Razina opisa	fond
Jezik	talijanski i hrvatski
Količina i nosač zapisa	kutija 3; 0.3 d/m

Upravna povijest i sadržaj

Bratovština Anđela Čuvara osnovana je u crkvi Svetog Križa u Velom Varošu 1759. godine. Najstariji primjer sačuvane građe, kojeg možemo precizno datirati, je iz iduće, 1760. godine. Riječ je o vaketi vođenoj za presjedanja župana Luke Karamana.

1.

Gradivo nastalo djelovanjem ove bratovštine dobro je i detaljno očuvano, ali bez registraturnih pomagala. Sastoji se od vaketa te upravnih i financijskih spisa.

1.1. Vakete 1760./1896.

Vakete su knjige vođene od bratovština koje sadrže podatke o prihodima i rashodima, cijene pojedinih roba i usluga te popis imena bratima. Fond Bratovštine Anđela Čuvara sadrži 106 sveščića kronološki složena.

1.2. Spisi

1.2.1. Upravni spisi 1886./1895.

Sadrže zapise sa skupština bratovštine te pojedinosti vezane uz ukop članova bratovštine i njihovih bližnjih.

1.2.2. Financijski spisi 1803./1901.

Sačuvana je evidencija prihoda, rashoda, pozajmica članovima te računi isporučeni bratovštini.

OPIS FONDOVA

Identifikacijska oznaka/signatura **HR-DAST-149/2.**

Naslov	Bratovština Gospe od Špinuta
Vrijeme nastanka	(1693.-1897.)
Razina opisa	fond
Jezik	talijanski i hrvatski
Količina i nosač zapisa	kutija 6; 0.6 d/m

Upravna povijest i sadržaj

Bratovština Gospe od Špinuta osnovana je 1691. godine u istoimenoj crkvi, povodom njene obnove koju su financirali sami članovi. Najstariji primjer sačuvane građe, kojeg možemo precizno datirati, je vaketa iz 1693. godine. Napisana je za presjedanja župana Grge Žuve.

2.

Gradivo nastalo djelovanjem ove bratovštine relativno dobro je i detaljno očuvano, ali bez registraturnih pomagala. Sastoji se od vaketa te od dvije popisne knjige zasebne tematike. Jedna je popis župana raznih bratovština u Splitu, a druga je inventar zlatnih i srebrnih predmeta u kapeli Blažene Djevice Marije u Spinutu.

2.1. Vakete 1693./1897.

Vakete su knjige vođene od bratovština koje sadrže podatke o prihodima i rashodima, cijene pojedinih roba i usluga te popis imena bratima. Fond Bratovštine Anđela Čuvara sadrži 130 svešćića kronološki složena. Većina

vaketa sadrži uobičajene podatke na godišnjoj razini dok su neke posvećene isključivo prihodima od lemozina.

2.2. Popisne knjige 1800./1874.

Sastojе se od knjige popisa župana raznih bratovština u Splitu u razdoblju od 1800. do 1874. godine te od inventara zlatnih i srebrnih predmeta iz kapele Blažene Djevice Marije u Spinutu. Inventar je pisan na talijanskom jeziku 1833. godine.

OPIS FONDOVA

Identifikacijska oznaka/signatura **HR-DAST-149/3.**

Naslov Bratovštine Gospe od Zdravlja i Svetog Jere

Vrijeme nastanka (1755.-1943.)

Razina opisa fond

Jezik talijanski i hrvatski

Količina i nosač zapisa kutija 6; 0.6 d/m

Upravna povijest i sadržaj

Bratovština Gospe od Zdravlja osnovana je 1750. godine u crkvi Svetog Križa u Velom Varošu, dok je Bratovština Svetog Jere osnovna 1753. godine u istoimenoj crkvi na Marjanu. Ujedinjene su u jednu bratovštinu 1918. godine. Najstariji primjer sačuvane građe, kojeg možemo precizno datirati, jest vaketa Bratovštine Gospe od Zdravlja iz 1755. godine za vrijeme presjedanja župana Bepa Vlašića.

3.

Gradivo nastalo djelovanjem ove bratovštine relativno dobro je i detaljno očuvano, ali bez registraturnih pomagala. Sastoji se od vaketa, jedne popisne knjige, matrikule te financijskih spisa. Obzirom da je gradivo prije ujedinjenja nastalo djelovanjem različitih bratovština serije su podijeljene na način da svaka serija sadrži gradivo pojedinog stvaratelja.

3.1. Bratovština Gospe od Zdravlja

Ova serija sastoji se isključivo od vaketa i to u razdoblju od 1755. do 1912. godine. Vakete su knjige vođene od bratovština koje sadrže podatke o prihodima i rashodima, cijene pojedinih roba i usluga te popis imena bratima. Serija sadrži 75 svešćića kronološki složena.

3.2. Bratovština Svetog Jere

Serija se sastoji od vaketa nastalih u razdoblju od 1860. do 1906. godine. Sačuvana su 22 kronološki složena svešćića.

3.3. Bratovštine Gospe od Zdravlja i Svetog Jere

Serija sadrži 4 podserije nastale u razdoblju od 1918. do 1943. godine.

3.3.1. Matrikula

Matrikula ili statut je temeljni dokument svake bratovštine koji regulira organizaciju, vjerska i humanitarna načela samog udruženja, ali i specifična pravila koja je svaki od članova morao slijediti.

Sastavljena je 2. veljače 1918. godine na 16 listova, a pisana je hrvatskim jezikom.

3.3.2. Vakete

Sačuvano je 15 kronološki složenih svešćića u razdoblju od 1921. do 1943. godine.

3.3.3. Popisna knjiga

Ovu podseriju čini knjižica koja sadrži popis primljenog pokućstva i kućanskog pribora, nastala je 1928. godine.

3.3.4. Financijski spisi

Sačuvana je evidencija prihoda, rashoda, pozajmica članovima te računi isporučeni bratovštini u razdoblju od 1889. do 1937. godine.

OPIS FONDOVA

Identifikacijska oznaka/signatura **HR-DAST-149/4.**

Naslov	Bratovština Gospe od Zvonika
Vrijeme nastanka	(1831.-1940.)
Razina opisa	fond
Jezik	talijanski, hrvatski, latinski
Količina i nosač zapisa	kutija 10; knjiga 1; 1 d/m

Upravna povijest i sadržaj

Ova bratovština osnovana je u istoimenoj srednjovjekovnoj crkvi iznad željeznih, odnosno zapadnih vrata Dioklecijanove palače. Ta se crkva prvi put spominje 1275. pod nazivom Sv. Teodora, a naziv Gospa od Zvonika dobiva po jednoj od najznačajnijih ikona našega srednjovjekovnog slikarstva, koju je izradio nepoznati majstor, negdje između 1270. i 1290.

Datum osnutka bratovštine nije poznat, no najraniji spomen na nju potječe iz 1472. godine. Tada su splitski plemići molili mletačku vladu da joj zabrani djelovanje, zabrinuti zbog političkog angažmana njenih članova na skupštinama.

Najstariji primjer sačuvane građe je vaketa iz 1831. godine vođena za presjedanja župana Jure Devića.

4.

Gradivo nastalo djelovanjem ove bratovštine relativno dobro je i detaljno očuvano, ali bez registraturnih pomagala. Sastoji se od upravne knjige, vaketa, popisnih knjiga, te financijskih spisa.

4.1. Upravna knjiga

Knjiga sadrži zapisnike skupština u razdoblju od 1912. do 1914. godine. Pisana je hrvatskim jezikom.

4.2. Vakete 1831./1923.

Vakete su knjige vođene od bratovština koje sadrže podatke o prihodima i rashodima, cijene pojedinih roba i usluga te popis imena bratima. Fond sadrži 99 sveščića kronološki složena.

4.3. Popisne knjige 1852./1910.

Ova serija sastoji se od 10 knjižica koje sadrže popise održanih misa, troškovnik održavanja grobnice, registre sahrana, registre posjeda bratovštine, popis zemljišta i kolona koji ih obrađuju te inventar vrijednih predmeta u posjedu bratovštine.

4.4. Financijski spisi 1831./1940.

Sačuvana je evidencija prihoda, rashoda, pozajmica članovima, računi isporučeni bratovštini te korespondencija s upravom.

OPIS FONDOVA

Identifikacijska oznaka/signatura **HR-DAST-149/5.**

Naslov	Bratovština Svetog Ante
Vrijeme nastanka	(1867.-1933.)
Razina opisa	fond
Jezik	talijanski, hrvatski
Količina i nosač zapisa	kutija 3; 0.3 d/m

Upravna povijest i sadržaj

Bratovština Svetog Ante osnovana je prema tvrdnjama Grge Novaka sredinom 17. stoljeća sa sjedištem u crkvi konventualaca. Najstariji primjer sačuvane građe je vaketa iz 1867. godine za vrijeme presjedanja župana Nikole Fradelića.

5.

Gradivo nastalo djelovanjem ove bratovštine necjelovito je i slabije očuvano te bez registraturnih pomagala. Sastoji se od statuta ili matrikule, vaketa, popisne knjige, upravne knjige te financijskih spisa.

5.1. Statut ili matrikula

Matrikula ili statut je temeljni dokument svake bratovštine koji regulira organizaciju, vjerska i humanitarna načela samog udruženja, ali i specifična pravila koja je svaki od članova morao slijediti.

Tiskana je na hrvatskom jeziku 1882. godine.

5.2. Upravna knjiga 1886.

Ovu seriju čini dnevnik službenih akata na talijanskom jeziku.

5.3. Vakete 1867./1933.

Vakete su knjige vođene od bratovština koje sadrže podatke o prihodima i rashodima, cijene pojedinih roba i usluga te popis imena bratima. Fond sadrži 21 sveščić kronološki složen.

5.4. Popisna knjiga

Seriju čini knjiga iz 1884. godine u kojoj su evidentirane donacije i troškovi za gradnju nove crkve Svetog Ante i Svetog Petra i to na mjestu srušene crkve Svetog Petra na predjelu Solurat kraj Matejuške.

5.5. Financijski spisi 1885./1930.

Sačuvana je evidencija prihoda, rashoda, pozajmica članovima te računi isporučeni bratovštini.

OPIS FONDOVA

Identifikacijska oznaka/signatura **HR-DAST-149/6.**

Naslov	Bratovština Svetog Križa
Vrijeme nastanka	(1683.-1948.)
Razina opisa	fond
Jezik	talijanski, hrvatski
Količina i nosač zapisa	kutija 18; knjiga 1; 1.85 d/m

Upravna povijest i sadržaj

Bratovština Svetog Križa osnovana je 1439. godine u istoimenoj crkvi. Prva crkva Svetoga Križa nalazila se negdje po sredini današnje Marmontove ulice. Zbog pohoda Turaka na Split i potrebe za izgradnjom bedema, Splicićani su je odlučili srušiti, te novu crkvu sagraditi u splitskom predgrađu Veli Varoš, na mjestu na kojem se i danas nalazi. Najstarija sačuvana vaketa je iz 1772. godine, no ime župana nije vidljivo. Kronološki gledano iduća očuvana vaketa nastala je 1847. godine za presjedanja župana Duje Mitrovića.

6.

Gradivo nastalo djelovanjem ove bratovštine dobro je i detaljno očuvano, ali bez registraturnih pomagala. Sastoji se od upravnih knjiga, vaketa, popisnih knjiga, te upravnih i financijskih spisa. Vrijedi napomenuti da je unutar ove bratovštine postojala i autonomaška grupacija s vlastitom upravom čije su vakete naslovljene imenom Bratovština Propetog Otkupitelja ili Svetog Propeća.

6.1. Upravne knjige

Ovu seriju čine 3 knjige zapisnika skupština bratovštine u razdoblju od 1932. do 1937. godine.

6.2. Vakete 1772./1939.

Vakete su knjige vođene od bratovština koje sadrže podatke o prihodima i rashodima, cijene pojedinih roba i usluga te popis imena bratima. Fond sadrži 140 sveščića kronološki složena.

6.3. Popisne knjige 1683./1916.

Seriju čine ukupno 4 knjige u kojima su evidentirani ukopi, grobovi, mise te jedna s prijepisom raznih akata.

6.4. Spisi

6.4.1. Upravni spisi 1740./1939.

Sadrže zapise sa skupština, korespondenciju uprave i članova, dozvole mletačke vlasti upravi bratovštine te spise o ujedinjenju bratovština Svetog Križa i Svetog Propeća.

6.4.2. Financijski spisi 1834./1948.

Sačuvana je evidencija prihoda, rashoda, pozajmica članovima te računi isporučeni bratovštini. Ovoj seriji pripadaju i dvije blagajničke knjige te knjiga prihoda od stanarina i članarina.

OPIS FONDOVA

<u>Identifikacijska oznaka/signatura</u>	<u>HR-DAST-149/7.</u>
Naslov	Bratovština Svetog Luke
Vrijeme nastanka	(1709.-1906.)
Razina opisa	fond
Jezik	talijski, hrvatski i latinski
Količina i nosač zapisa	kutija 4; 0.4 d/m

Upravna povijest i sadržaj

Bratovština Svetog Luke osnovana je u istoimenoj crkvi u Velom Varošu 1710. godine. Najstariji primjer sačuvane građe je iz prethodne 1709. godine. Riječ je o vaketi vođenoj za presjedanja župana Tome Alujevića.

7.

Gradivo nastalo djelovanjem ove bratovštine detaljno je očuvano, ali bez registraturnih pomagala te uz umjerena oštećenja. Sastoji se od vaketa i jednog misala.

7.1. Vakete 1709./1906.

Vakete su knjige vođene od bratovština koje sadrže podatke o prihodima i rashodima, cijene pojedinih roba i usluga te popis imena bratima. Fond Bratovštine Svetog Luke sadrži 109 sveščića kronološki složena.

7.2. Misal

Misal je iz 1779. godine, oštećen je, sadrži nekoliko crkvenih pjesama pisanih na latinskom jeziku.

Misal je jedna od bogoslužnih knjiga koja sadrži obrasce svete mise za svećenika i vjernike.

OPIS FONDOVA

Identifikacijska oznaka/signatura **HR-DAST-149/8.**

Naslov	Bratovština Svete Mande po Ubogih
Vrijeme nastanka	(1761.-1941.)
Razina opisa	fond
Jezik	talijski i hrvatski
Količina i nosač zapisa	kutija 5; 0.5 d/m

Upravna povijest i sadržaj

Bratovština Svete Mande po Ubogih osnovana je u 1726. godine u crkvi koja se nalazi na podnožju sjeverne strane Marjana, na današnjem Nazorovu prilazu. Ta crkvica u izvorima se prvi put spominje 1145. godine. Tijekom svoje duge povijesti mijenja naziv od Sv. Lazara i Sv. Mande Poduboge (pod uboge), do današnjeg ustaljenog naziva kod puka, crkva Sv. Mande Marjanske. Najstariji primjer sačuvane građe, kojeg možemo precizno datirati, je iz 1761. godine. Riječ je o vaketi vođenoj za presjedanja župana Ivana Ivančića.

8.

Gradivo nastalo djelovanjem ove bratovštine detaljno je očuvano, ali bez registraturnih pomagala te uz oštećenja. Sastoji se od vaketa, opute, inventara te financijskih spisa.

8.1. Vakete 1761./1941.

Vakete su knjige vođene od bratovština koje sadrže podatke o prihodima i rashodima, cijene pojedinih roba i usluga te popis imena bratima. Fond Bratovštine Svete Mande po Ubogih sadrži 125 sveščića kronološki složena.

8.2. Oputa

Oputa je svojevrstan imenik u obliku pojasa koji sadrži prezimena bratima, a koristio se kao vrsta upozorenja za one članove koji ne bi obavili propisanu dužnost. Pisana je na pergameni i nije datirana. (Nalazi se uokvirena u uredu ravnateljice).

8.3. Inventar 1811./1905.

Sadrži popis predmeta u posjedu bratovštine i crkve. Pisan je hrvatskim i talijanskim jezikom.

8.4. Financijski spisi 1736./1913.

Sačuvana je evidencija prihoda, rashoda, pozajmica članovima te računi isporučeni bratovštini.

OPIS FONDOVA

Identifikacijska oznaka/signatura **HR-DAST-149/9.**

Naslov	Bratovština Svetog Nikole
Vrijeme nastanka	(1696.-1939.)
Razina opisa	fond
Jezik	talijanski, hrvatski
Količina i nosač zapisa	kutija 7; 0.7 d/m

Upravna povijest i sadržaj

Bratovština Svetog Nikole osnovana je 1667. godine u crkvi Svetog Mikule (Nikole) u Velom Varošu. Kako u Splitu postoji više crkava posvećenih Sv. Nikoli tako je kroz povijest postojalo i više bratovština, ali te starije bratovštine nisu povezane s ovom nastalom u crkvi sagrađenoj u 11. stoljeću. Nekoć je bila poznata kao crkva sv. Nikole *de Pedemontis*, odnosno "u podnožju brda" Marjana. Najstariji primjer sačuvane građe je vaketa nastala za presjedanja župana Mladina Pilića 1696. godine.

9.

Gradivo nastalo djelovanjem ove bratovštine relativno dobro je i detaljno očuvano, ali bez registraturnih pomagala. Sastoji se od upravne knjige, vaketa, popisnih knjiga, financijskih spisa.

9.1. Upravna knjiga

Ovu seriju čini knjiga zapisnika skupština bratovštine u razdoblju od 1932. do 1939. godine. Pisana je hrvatskim jezikom.

9.2. Vakete 1696./1931.

Vakete su knjige vođene od bratovština koje sadrže podatke o prihodima i rashodima, cijene pojedinih roba i usluga te popis imena bratima. Fond sadrži 157 sveščića kronološki složena.

9.3. Popisne knjige

Seriju čine ukupno 3 knjige u kojima su evidentirani prihodi i rashodi i to u razdoblju od 1927. do 1943. godine te knjiga s popisom misa u razdoblju od 1778. do 1882. godine.

9.4. Financijski spisi 1931.-1936.

Sačuvana je evidencija prihoda, rashoda, pozajmica članovima, računi isporučeni bratovštini te korespondencija uprave o financijskim pitanjima.

OPIS FONDOVA

Identifikacijska oznaka/signatura **HR-DAST-149/10.**

Naslov	Bratovština Svetog Roka
Vrijeme nastanka	(1811.-1944.)
Razina opisa	fond
Jezik	talijanski, hrvatski
Količina i nosač zapisa	kutija 11; 1.1 d/m

Upravna povijest i sadržaj

Bratovština Svetog Roka osnovana je 1451. godine, niti stoljeće nakon svečeve smrti. Ovo je jedina splitska bratovština koja u vrijeme osnutka nema ni crkvu ni oltar svog zaštitnika. U Splitu su u 15. stoljeću zabilježene dvije, a stoljeće poslije čak sedam epidemija kuge, ne čudi stoga da se prva crkva posvećena ovom svecu, zaštitniku od kuge, gradi već 1516. godine na Peristilu i to novcem građana. Druga crkva posvećena svetom Roku gradi se na Lučcu krajem istog stoljeća. Bratovština se do 18. stoljeća brinula o obje crkve, a onda je i pri crkvi na Lučcu osnovana inačica istoimene bratovštine. Gradivo ovog fonda potječe iz te crkve, teško stradale u savezničkom bombardiranju 1944. godine. Najstariji primjer sačuvane građe je vaketa nastala za presjedanja župana Ante Duplančića 1811. godine.

10.

Gradivo nastalo djelovanjem ove bratovštine dobro je i detaljno očuvano, ali bez registraturnih pomagala. Sastoji se od vaketa, popisnih knjiga te financijskih spisa.

10.1. Vakete 1811./1944.

Vakete su knjige vođene od bratovština koje sadrže podatke o prihodima i rashodima, cijene pojedinih roba i usluga te popis imena bratima. Fond sadrži 125 sveščića kronološki složena.

10.2. Popisne knjige 1839./1922.

Seriju čini ukupno 7 knjiga. Pet ih sadrži popis održanih misa, dvije evidentiraju prihode i rashode dok je jedna inventar crkve Svetog Roka iz 1839. godine.

10.3. Spisi

10.3.1. Upravni spisi 1817./1938.

Sadrži potvrde o oformljivanju uprave i odluke uprave.

10.3.2. Financijski spisi 1878./1944.

Sačuvana je evidencija prihoda, rashoda, pozajmica članovima, računi isporučeni bratovštini, korespondencija uprave, plan za izgradnju kuće bratovštine.

OPIS FONDOVA

Identifikacijska oznaka/signatura **HR-DAST-149/11.**

Naslov	Bratovština Svetog Sebastijana
Vrijeme nastanka	(18. stoljeće)
Razina opisa	fond
Jezik	talijanski
Količina i nosač zapisa	1 oputa pisana na pergameni

Upravna povijest i sadržaj

Bratovština Svetog Sebastijana osnovana je 1726. godine u crkvi Svetog Roka na Lučcu. Sveti Sebastijan bio je časnik Dioklecijanove garde koji je svoja kršćanska uvjerenja platio životom. Kao i sveti Roko bio je zaštitnik od kuge te mu je u spomenutoj crkvi posvećen oltar.

11.

Gradivo nastalo djelovanjem ove bratovštine sastoji se isključivo od opute.

11.1. Oputa

Oputa je svojevrstan imenik u obliku pojasa koji sadrži prezimena bratima, a koristio se kao vrsta upozorenja za one članove koji ne bi obavili propisanu dužnost. Pisana je na pergameni

Nije datirana, ali po mišljenju A. Belasa sudeći po obliku slova spada u 18. stoljeće. (Nalazi se uokvirena u uredu ravnateljice).

OPIS FONDOVA

<u>Identifikacijska oznaka/signatura</u>	HR-DAST-149/12.
Naslov	Nepoznate bratovštine
Vrijeme nastanka	(1739.-1859.)
Razina opisa	fond
Jezik	talijanski, hrvatski
Količina i nosač zapisa	kutija 1; 0.1 d/m

12.

Gradivo je nastalo djelovanjem različitih bratovština koje uslijed oštećenja nije bilo moguće preciznije identificirati. Sastoji se od vaketa.

12.1. Vakete 1739./1859.

Vakete su knjige vođene od bratovština koje sadrže podatke o prihodima i rashodima, cijene pojedinih roba i usluga te popis imena bratima. Fond sadrži 12 sveščića kronološki složena.

**POPIS SADRŽAJA TEHNIČKIH JEDINICA ZBIRNOG FONDA
HR-DAST-149**

Fond 1. Bratovština Andela Čuvara

Seriya	Naslov	Sadržaj	Raspon godina	Teh. jedinica-kutija
1.1.	Vakete		1760./1795.	1
1.1.	Vakete		1796./1840.	2
1.1.	Vakete		1841./1896.	3
1.2.	Spisi			
1.2.1.	Upravni spisi		1886./1895.	3
1.2.2.	Financijski spisi		1803./1901.	3

Seriya	Naslov	Sadržaj	Raspon godina	Teh. jedinica-kutija
2.1.	Vakete		1693./1814.	4
2.1.	Vakete		1815./1836.	5
2.1.	Vakete		1837./1847.	6
2.1.	Vakete		1848./1860.	7
2.1.	Vakete		1861./1872.	8
2.1.	Vakete		1873./1897.	9
2.2.	Popisne knjige		1800./1874.	9

Fond 2. Bratovština Gospe od Špinuta

Fond 3. Bratovštine Gospe od Zdravlja i Svetog Jere

Seriya	Naslov	Sadržaj	Raspon godina	Teh. jedinica-kutija
3.1.	Bratovština Gospe od Zdravlja	Vakete	1755./1852.	10
3.1.	Bratovština Gospe od Zdravlja	Vakete	1853./1880.	11
3.1.	Bratovština Gospe od Zdravlja	Vakete	1881./1902.	12
3.1.	Bratovština Gospe od Zdravlja	Vakete	1903./1912.	13
3.2.	Bratovština Svetog Jere	Vakete	1860./1906.	14
3.3.	Bratovština Gospe od Zdravlja i Svetog Jere			
3.3.1.	Matrikula		1918.	15
3.3.2.	Vakete		1921./1943.	15
3.3.3.	Popisna knjiga		1928.	15
3.3.4.	Financijski spisi		1889./1937.	15

Fond 4. Bratovština Gospe od Zvonika

Seriya	Naslov	Sadržaj	Raspon godina	Teh. jedinica-kutija
4.1.	Upravna knjiga		1912./1914.	16
4.2.	Vakete		1831./1850.	16
4.2.	Vakete		1851./1870.	17
4.2.	Vakete		1871./1880.	18
4.2.	Vakete		1881./1890.	19
4.2.	Vakete		1891./1900.	20
4.2.	Vakete		1901./1904.	21
4.2.	Vakete		1905./1923.	22
4.3.	Popisne knjige		1852./1910.	23
4.3.	Popisne knjige		1881./1888.	Teh. jedinica – knjiga 24
4.4.	Financijski spisi		1879./1939.	25
4.4.	Financijski spisi		1831./1940.	26

Fond 5. Bratovština Svetog Ante

Seriya	Naslov	Sadržaj	Raspon godina	Teh. jedinica-kutija
5.1.	Matrikula		1882.	27
5.2.	Upravna knjiga		1886.	27
5.3.	Vakete		1867./1887.	28
5.3.	Vakete		1896./1933.	29
5.4.	Popisna knjiga		1884.	27
5.5.	Financijski spisi		1885./1930.	27

Fond 6. Bratovština Svetog Križa

Seriya	Naslov	Sadržaj	Raspon godina	Teh. jedinica-kutija
6.1.	Upravne knjige		1932./1937.	30
6.2.	Vakete		1772./1858	31
6.2.	Vakete		1859./1863.	32
6.2.	Vakete		1864./1868.	33
6.2.	Vakete		1869./1874.	34
6.2.	Vakete		1875./1881.	35
6.2.	Vakete		1882./1890.	36
6.2.	Vakete		1890./1895.	37
6.2.	Vakete		1885./1899.	38
6.2.	Vakete		1896./1915.	39
6.2.	Vakete		1900./1911.	40
6.2.	Vakete		1912./1932.	41
6.2.	Vakete		1933./1939.	42
6.3.	Popisne knjige		1683./1916.	30
6.4.	Spisi			
6.4.1.	Upravni spisi		1740./1939.	43
6.4.2.	Financijski spisi		1834./1945.	44
6.4.2.	Financijski spisi		1924./1934.	45
6.4.2.	Financijski spisi		1935./1936.	46
6.4.2.	Financijski spisi		1937./1948.	47
6.4.2.	Financijski spisi		1924./1932.	Teh. Jedinica-

			knjiga 48
--	--	--	-----------

Fond 7. Bratovština Svetog Luke

Seriya	Naslov	Sadržaj	Raspon godina	Teh. jedinica-kutija
7.1.	Vakete		1709./1771.	49
7.1.	Vakete		1772./1809.	50
7.1.	Vakete		1810./1883.	51
7.1.	Vakete		1886./1906.	52
7.2.	Misal		1779.	50

Fond 8. Bratovština Svete Mande po Ubogih

Seriya	Naslov	Sadržaj	Raspon godina	Teh. jedinica-kutija
8.1.	Vakete		1761./1827.	53
8.1.	Vakete		1828./1853.	54
8.1.	Vakete		1854./1881.	55
8.1.	Vakete		1882./1892.	56
8.1.	Vakete		1893./1941.	57
8.3.	Inventar		1811./1905.	53
8.4.	Financijski spisi		1736./1913.	53

Fond 9. Bratovština Svetog Nikole

Seriya	Naslov	Sadržaj	Raspon godina	Teh. jedinica-kutija
9.1.	Upravna knjiga		1932./1939.	64
9.2.	Vakete		1696./1739.	58
9.2.	Vakete		1740./1774.	59
9.2.	Vakete		1775./1820.	60
9.2.	Vakete		1822./1854.	61
9.2.	Vakete		1855./1880.	62
9.2.	Vakete		1881./1931.	63
9.3.	Popisne knjige		1778./1943.	64
9.4.	Financijski spisi		1931./1936.	64

Fond 10. Bratovština Svetog Roka

Seriya	Naslov	Sadržaj	Raspon godina	Teh. jedinica-kutija
10.1.	Vakete		1811./1850.	65
10.1.	Vakete		1851./1871.	66
10.1.	Vakete		1872./1880.	67
10.1.	Vakete		1881./1889.	68
10.1.	Vakete		1890./1897.	69
10.1.	Vakete		1898./1906.	70
10.1.	Vakete		1907./1920.	71
10.1.	Vakete		1921./1933.	72
10.1.	Vakete		1934./1944.	73
10.2.	Popisne knjige		1839./1922.	74
10.3.	Spisi			
10.3.1.	Upravni spisi		1817./1938.	75
10.3.2.	Financijski spisi		1878./1944.	75

Fond 12. Nepoznate bratovštine

Seriya	Naslov	Sadržaj	Raspon godina	Teh. jedinica-kutija
12.1.	Vakete		1739./1859.	76